

Visit Finland

SUSTAINABLE
TRAVEL
FINLAND™

Kestävän matkailun tila 2023

Liisa Mäkelä 4/2024

Seuraava kestävän matkailun tila –vuosiraportti julkaistaan toukokuussa 2024!

Missä olemme suhteessa tavoitteisiimme? Mitkä ovat isoimpia kehityskohteitamme ja olemme jo onnistuneet? Mihin suuntaan meidän tulee mennä ja millä keinoilla?

- Pohjautuu kansallisten kestävän matkailun indikaattorien dataan
- STF –ohjelmasta kerättävä data koostuu vuosittaiseen indikaattorikyselyyn vastanneista. Vastaaminen on edellytys STF-merkin saamiseksi ja vapaaehtoista muille ohjelmassa mukana oleville
- Työhyvinvointia koskeva data on kerätty osana PAM:n vuosittaista jäsenkyselyä
- Muita lähteitä ovat esimerkiksi Tilastopalvelu Rudolf, MatkailijaMittari ja EU Tourism Dashboard
- Tämän julkaisun lisäksi indikaattoridataa julkaistaan myös Visit Finlandin Power Bi –raportilla

Kohteen hallinnointi:

STF-ohjelma kasvaa ja kehittyy
tavoitteiden mukaisesti

Sustainable Travel Finland (STF)

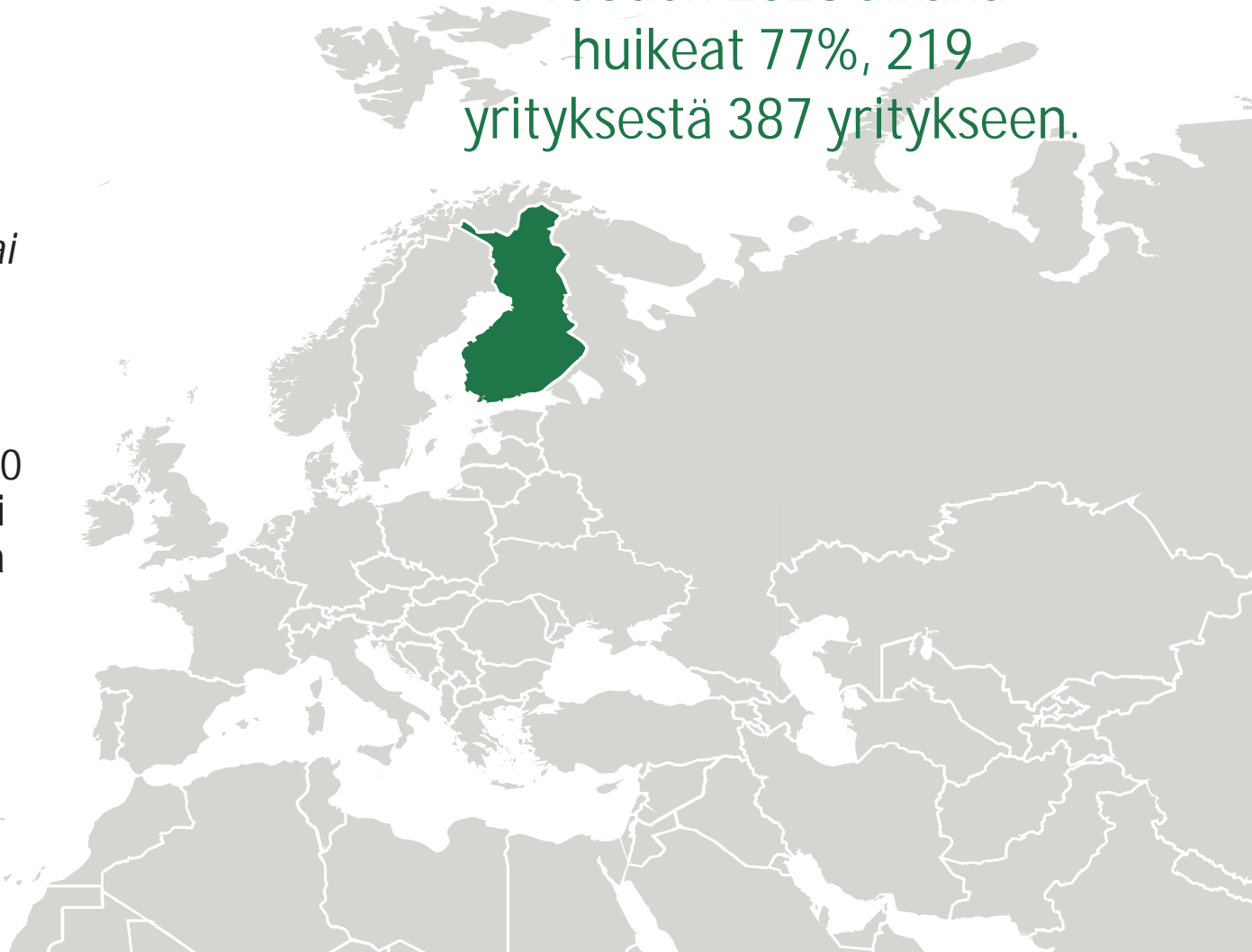
STF-ohjelma lanseerattiin vuonna 2020. STF-ohjelmassa on kehityspolku destinaatioille ja yrityksille. Kun yritys tai destinaatio on kulkenut koko kehityspolun ja täyttää ohjelman kriteerit voi saada STF-merkin.

Vuoden 2023 lopussa STF-ohjelmassa mukana oli jo 1180 yritystä ja käytännössä kaikki Suomen matkailualueet eli destinaatiot, yhteensä 65 destinaatiota. Yritysten määrä nousi edellisestä vuodesta 238 yrityksellä.

Vuoden 2023 aikana destinaatioiden määrä nousi kahdesta viiteen, Tahkon, Puumalan ja Savonlinnan saatua STF-merkit.

Seuraavaksi on tavoitteena määritellä ohjelman pitkän tähtäimen määrälliset tavoitteet.

STF-merkin saaneiden yritysten määrä kasvoi vuoden 2023 aikana huikeat 77%, 219 yrityksestä 387 yritykseen.

Taloudellinen arvo:

Matalampi kausiluonteisuus tasaa matkailijavirroista helpommin hallittavia ja jakaa positiivisia vaikutuksia tasaisemmin koko vuodelle

Vuonna 2023 STF-ohjelman yritykset olivat keskimääräisesti auki 11,2 kuukautta, eli lähes läpi vuoden. Edelliseen vuoteen verrattuna (10,4kk) ympärivuotisuus oli siis hieman kasvussa. Ympärivuotisesti (vähintään 11kk/v) toimivien yritysten määrä nousi 72 prosentista 84 prosenttiin.

Kestävään matkailuun liittyvän koulutuksen (destinaatioiden järjestämät koulutukset) määrä laski edellisestä vuodesta yli 40 prosentilla, 184 valmennuksesta 104:ään.

STF-indikaattoridatan perusteella sesonkityöntekijöitä on edelleen merkittävä määrä, noin kolmannes kaikista työllisistä. Alueelliset erot tässä otoksessa ovat melko pieniä, noin 25 – 35 %, pienin prosentti Helsingin suuralueella.

Sosiaalinen ja kulttuurinen vastuullisuus:

Yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden
huomioimisessa riittää vielä tehtävää

Kulttuuriperinnön suojeleminen kaipaa
mittaamisen kehittämistä

Liikuntarajoitteisille palveluja on ilmoittanut tarjoavansa 11 prosenttia STF-merkin saaneista yrityksistä ja 24 prosenttia Visit Finland Datahubista löytyvistä STF-merkityistä tuotteista on merkitty kohderyhmälle sopiviksi.

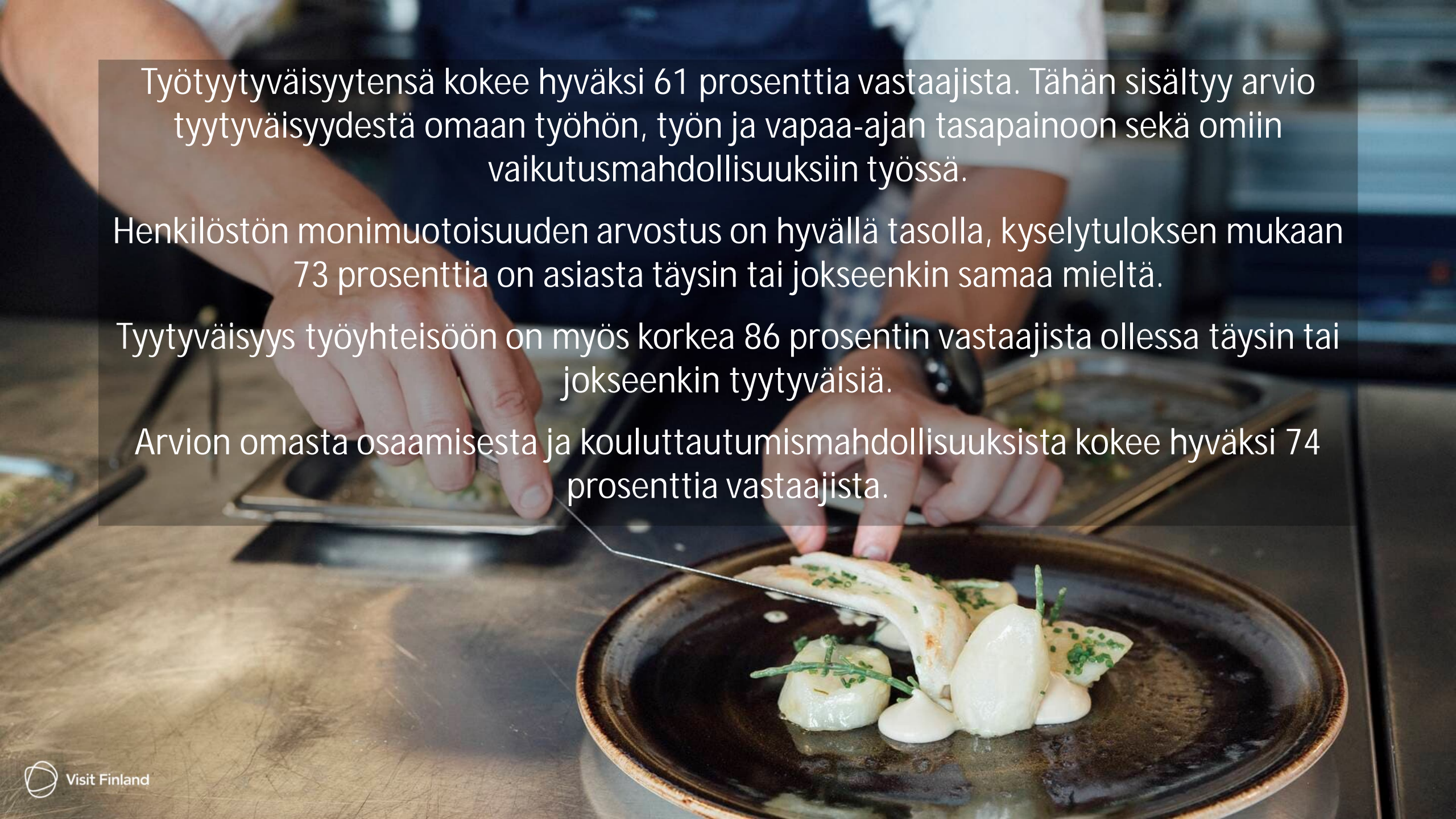
LGBTQ+ -kohderyhmälle markkinoi palveluja 32 prosenttia STF-merkin saaneista yrityksistä.

Ottaen huomioon, että kyse on nimenomaan STF-ohjelman kriteerit jo täyttävistä yrityksistä, luvut voisivat olla huomattavasti korkeammat.

Kulttuuriperintöä mittaavissa indikaattoreissa, kuten maailmanperintökohteiden määrä, ei nykyisessä muodossaan tapahdu lyhyellä aikavälillä juurikaan muutosta. Kulttuurista vaikuttavuutta mittaavia indikaattoreita tulisikin päivittää ja vahvistaa.

Sosiaalinen ja kulttuurinen
vaikuttavuus:

Etenemismahdollisuudet alalla
takkuavat ja alanvaihto houkuttelee

Työtyytyväisyytensä kokee hyväksi 61 prosenttia vastaajista. Tähän sisältyy arvio tyytyväisyydestä omaan työhön, työn ja vapaa-ajan tasapainoon sekä omiin vaikutusmahdollisuuksiin työssä.

Henkilöstön monimuotoisuuden arvostus on hyvällä tasolla, kyselytuloksen mukaan 73 prosenttia on asiasta täysin tai jokseenkin samaa mieltä.

Tyytyväisyys työyhteisöön on myös korkea 86 prosentin vastaajista ollessa täysin tai jokseenkin tyytyväisiä.

Arvion omasta osaamisesta ja kouluttautumismahdollisuuksista kokee hyväksi 74 prosenttia vastaajista.

A woman with dark hair, wearing a bright yellow raincoat, is crouching in a forest. She is looking down at the ground, where she appears to be picking small blue berries from a bush. The forest has many thin trees and green foliage. The background is slightly blurred, focusing attention on the woman and her activity.

Vastaavasti tyytyväisyys palkkaan, palkkioihin ja luontaiseluihin on vain kohtalaista keskitasoa.

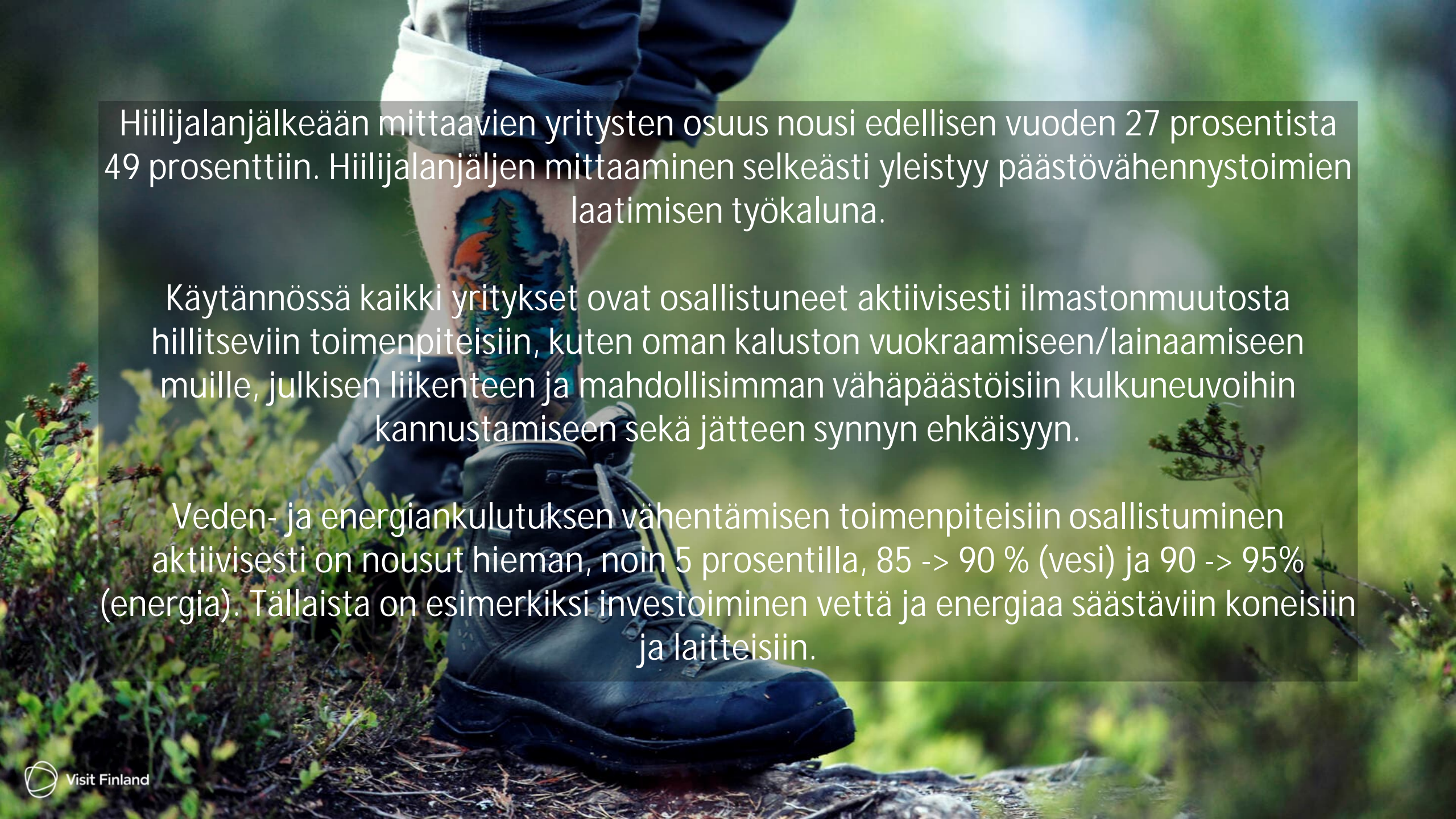
Etenemismahdollisuuksiin työssä on täysin tai jokseenkin tyytyväinen vain 32 prosenttia vastaajista ja kiinnostusta alanvaihtoon on 54 prosentilla kyselyyn vastanneista.

Osaavan työvoiman saatavuus ja pysyvyys on toimialan keskeinen haaste.

Matkailualalla työskentelyn haasteita ovat edelleen määräaikaisen työn yleisyys (kausiluonteisuus), suhteellisen alhainen palkkataso ja vuorotyö. Toisaalta työpaikkojen monimuotoisuus, työllistyminen matalalla kynnyksellä ja avoimien työpaikkojen suuri määrä ovat tekijöitä, jotka lisäävät alan houkuttelevuutta.

Ympäristövaikutukset:

Ilmastotoimiin sitoudutaan aiempaa
aktiivisemmin

A person's legs are shown from the knees down, wearing dark blue hiking pants and black hiking boots. A tattoo on the right calf depicts a forest scene with a tree, a sun, and mountains. The person is standing on a rocky, forested trail.

Hiilijalanjälkeään mittaavien yritysten osuus nousi edellisen vuoden 27 prosentista 49 prosenttiin. Hiilijalanjäljen mittaaminen selkeästi yleistyy päästövähennystoimien laatimisen työkaluna.

Käytännössä kaikki yritykset ovat osallistuneet aktiivisesti ilmastonmuutosta hillitseviin toimenpiteisiin, kuten oman kaluston vuokraamiseen/lainaamiseen muille, julkisen liikenteen ja mahdollisimman vähäpäästöisiin kulkuneuvoihin kannustamiseen sekä jätteen synnyn ehkäisyyn.

Veden- ja energiankulutuksen vähentämisen toimenpiteisiin osallistuminen aktiivisesti on nousut hieman, noin 5 prosentilla, 85 -> 90 % (vesi) ja 90 -> 95% (energia). Tällaista on esimerkiksi investoiminen vettä ja energiaa säästäviin koneisiin ja laitteisiin.

20
OBJECTIVES

163
ACTIONS

5 PATHWAYS

4 FOCUS AREAS

67 FINNISH SIGNATORIES

EXAMPLES OF 20 OBJECTIVES:

Low carbon transport

Sustainable accommodation

Low carbon diets

Responsible events

Nature-based solutions

Regenerative approach

Domestic and interregional tourism

Climate change adaptation

Biodiversity protection

Climate Action Plan 2023

Ympäristövaikutukset:

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen
ja luontokadon ehkäiseminen kaipaa
aktiivisempaa otetta

Yhteensä 42 prosenttia matkailuyrityksistä tukee aktiivisesti paikallisen biologisen monimuotoisuuden suojelua, säilyttämistä ja hallintaa.

Tähän aihealueeseen liittyvät toimenpiteet ovat usein hyvin konkreettisia, kuten vieraslajien kitkemistä tai elinympäristöjen mahdollistamista kasvi- tai eläinlajeille.

Aktiivisempi ote olisi ehdottomasti mahdollinen, työntekijöiden ja asiakkaiden osallistamisen mahdollisuudet on hyvä kartoittaa.

1180

YRITYSTÄ MUKANA
STF-OHJELMASSA¹

387

STF-MERKIN SAANUTTA
YRITYSTÄ¹

65

DESTINAATIOTA MUKANA
STF-OHJELMASSA¹

32%

SESONKITYÖNTEKIJÖIDEN
OSUUS TYÖLLISISTÄ¹

STF-ohjelman yritysten ympäristötekoja

99%

osallistuu aktiivisesti
ilmastonmuutosta
hillitseviin toimiin²

49%

mittaa hiili-
jalanjälkeään²

41%

osallistuu luonnon
monimuotoisuutta
turvaaviin toimiin²

62%

tekee kestäviä
valintoja ruoka-
tarjoiluissa²

90%

toimii veden-
kulutuksen
vähentämiseksi²

69%

uusiutuvan energian
osuus energian
kokonaiskulutuksesta²

Sidosryhmien tyytyväisyys

61%

työntekijöistä
kokee viihtyvänsä
työssään³

86%

työntekijöistä
on tyytyväisiä
työyhteisöönsä³

54%

työntekijöistä
on kiinnostunut
vaihtamaan alaa³

9%

PINTA-ALASTA
LUONNONSUOJELU-
ALUEITA JA
KANSALLISPUISTOJA⁴

1472

VALTAKUNNALLISESTI
MERKITTÄVÄÄ RAKENNETTUA
KULTTUURIYMPÄRISTÖÄ⁵

Visit Finland

SUSTAINABLE
TRAVEL
FINLAND™

1. STF HUB
2. STF-indikaattorikysely 2023
3. PAM jäsenkysely 2023
4. Metsähallitus, tilastokeskus
5. Museovirasto

Kestävä matkailu Suomessa 2023

Suunta vaikuttaa olevan oikea, mutta kestävyystekojen tulisi jalkautua aivan kaikkien alan toimijoiden arkeen.

Myös toimenpiteiden volyymia tulisi kasvattaa, jokainen valitsemillaan keinoilla.

Perusteita matkailun kestävyuden mittaamiselle – miten dataa voi hyödyntää itse?

- Dataa seuraamalla paremmat tiedot päätöksentekoon, mm. toimenpiteiden priorisointi ja kävijäkohtaisen arvon lisääntyminen
- Tehokkaampi riskinhallinta
- Suorituksen vertailuarvot auttavat tekemään johtopäätöksiä toiminnan kehittymisen suunnasta
- Paikallisyhteisön parempi ymmärrys ja sitä kautta tuki matkailun sidosryhmille voi auttaa parantamaan liiketoimintaympäristön olosuhteita
- Kävijäkokemuksen kehittyminen lisää asiakastyytyvää
- Tuloksen parantuminen ja kustannussäästöt datan hyödyntämisen pohjalta tehtyjen toimien myötä

STF-ohjelma tarjoaa valmiin mallin mittaamiselle.

Indikaattoreita voi täydentää määrittämällä myös kokonaan omia, jotka on helppoa lisätä osaksi kestävän matkailun kehittämissuunnitelmaa!

KIITOS